

طرح تطبیق
آیات قرآن کریم
با کلام گھر بار
امیر المومنین (ع)

جبریل الزبیر

لکھنؤ شیدائی

سرشناسه : علی بن ابی طالب علیه السلام ، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -- ۴۰ ق.
 عنوان قراردادی : نهج البلاغه، فارسی، برگزیده
 عنوان و نام پدیدآور : جرعه‌ای از جام ولایت (گزیده‌ای از حکمت‌های نهج البلاغه) / اکرم جمشیدیان.
 مشخصات نشر : نورالانوار، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۱ج (بدون شماره گذاری).
 شابک : 978_600_93785_3_1 : ۲۰۰۰ ریال.

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
 موضوع : علی بن ابی طالب علیه السلام ، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -- ۴۰ ق. نهج البلاغه -- خطبه‌ها
 ه.ع : علی بن ابی طالب علیه السلام ، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -- ۴۰ ق. نهج البلاغه -- نامه‌ها
 موضوع : علی بن ابی طالب علیه السلام ، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -- ۴۰ ق. نهج البلاغه -- کلمات قصار
 شماره افزوده : جمشیدیان، اکرم، ۱۳۳۱-
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۴ ۸ج/۰۴۲/۳۸BP
 رده‌بندی دیسک : ۲۹۷/۱۵
 شماره کتابخانه ملی : ۳۹۶۲۲۱

۴

جرعه‌ای از جام ولایت

گزیده‌ای از حکمت‌های نهج البلاغه همراه با آیات قرآن مجید

مؤلف: اکرم جمشیدیان
 ناشر: انتشارات نورالانوار
 ناظر فنی چاپ و گرافیک: محمدرضا پایون
 شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
 چاپ اول: تابستان ۹۵
 قیمت: ۸۲۰۰۰ ریال
 دفتر مرکزی پخش:
 اصفهان / خ کاوه / خ آیتالله ادیب / ابتدای کوچه بهاران ۱۲
 تلفن: ۰۳۱-۳۴۴۷۳۱۱۰
 نمابر: ۰۳۱-۳۴۴۷۴۲۶۲

noorolanvar_1386@yahoo.com

www.noorolanvar.ir

مؤسسه قرآنی / فرهنگی
 و انتشارات نورالانوار

فهرست مطالب

۹	• مقدمه
۱۳	• نهج البلاغه
۱۳	• خطبه‌ها
۱۴	• نامه‌ها
۱۴	• حکمت‌ها
۱۵	• نهج البلاغه در نگاه اندیشمندان
۱۸	• دیدگاه دانشمندان غیر مسلمان
۱۹	• دیدگاه نهج البلاغه از تبار فاطمه (س)
۲۱	• دل‌باخ و علم معرفت
۲۱	• اولین دانشگاه
۲۲	• جلوه‌های تربیت
۲۴	• قطره‌ای از دریای بی‌شمار
۲۵	• رسالت بزرگ
۲۸	• ساختار

۴۲	۱۰. زن دعا	۳۳	۱. عظمت پروردگار
۴۳	۱۱. دودنی و لا علی	۳۴	۲. معرفت کردگار
۴۴	۱۲. ارزش انسان	۳۵	۳. اطاعت پیشوایان معصوم
۴۵	۱۳. گوهر نفس	۳۶	۴. اطاعت غیر خدا
۴۶	۱۴. تجسم اعمال	۳۷	۵. یاری خداوند
۴۱	۱۵. خودشناسی	۳۸	۶. حق نعمت
۴۸	۱۶. خودسازی	۳۹	۷. قرآن
۴۹	۱۷. حیات قلب	۴۰	۸. حق و باطل
۵۰	۱۸. محاسبه نفس	۴۱	۹. قاری قرآن در آتش

۱۹. اصلاح نفس..... ۵۱
۲۰. چشم پنجره دل..... ۵۲
۲۱. کوری دل..... ۵۳
۲۲. پاکسازی دل..... ۵۴
۲۳. رهیزگاری..... ۵۵
۱. ادب..... ۵۶
۲۵. به میراث..... ۵۷
۲۶. عقل..... ۵۸
۲۷. نشه عاقبت..... ۵۹
۲۸. اسارت تل..... ۶۰
۲۹. عبرت آموزی..... ۶۰
۳۰. تفکر و اندیشه..... ۶۲
۳۱. نیکو شوهرداری..... ۶۳
۳۲. تحقق گمان خیر..... ۶۴
۳۳. طلب آمرزش..... ۶۵
۳۴. اندوه خوردن..... ۶۶
۳۵. توبه..... ۶۷
۳۶. رقابت سالم..... ۶۸
۳۷. برخورد آراء و اندیشه ها..... ۶۹
۳۸. هدف پریش..... ۷۰
۳۹. علم..... ۷۱
۴۰. علم فطری..... ۷۲
۴۱. قدرت کلام..... ۷۳
۴۲. بال پرواز..... ۷۴
۴۳. زمان گشایش..... ۷۵
۴۴. جوینده..... ۷۶
۴۵. نیکوکار و بدکار..... ۷۷
۴۶. فریب خورده..... ۷۸
۴۷. خواب غفلت..... ۷۹
۴۸. برگرداندن شر..... ۸۰
۴۹. جدایی..... ۸۱
۵۰. فرصتهای ناب..... ۸۲
۵۱. برنامه ریزی و اعتدال..... ۸۳
۵۲. حرکت آهسته و پیوسته..... ۸۴
۵۳. مخفی گاه انسان..... ۸۵
۵۴. چه نگوییم؟..... ۸۶
۵۵. تقوا و اخلاق..... ۸۷
۵۶. همنشین نیکو..... ۸۸
۵۷. شاد زیستن..... ۸۹
۵۸. برهه بین توانگری..... ۹۰
۵۹. رس گمانی..... ۹۱
۶۰. خوش ریبی..... ۹۲
۶۱. قدرت تجدین..... ۹۳
۶۲. میانه روی..... ۹۴
۶۳. سرمایه نامحدود..... ۹۵
۶۴. همت..... ۹۶
۶۵. انصاف..... ۹۷
۶۶. جوانمردی..... ۹۸
۶۷. دام محبت..... ۹۹

۶۸. دوام دوستی ۱۰۰
۶۹. بردباری ۱۰۱
۷۰. صبر ۱۰۲
۷۱. فروود صبر ۱۰۳
۷۲. حلم ۱۰۴
۷۳. حلم آموزی ۱۰۵
۷۰. خوش رفتاری ۱۰۶
۱. عهد و پیمان ۱۰۷
۱۰۶. انان ۱۰۸
۷۷. صدقه ۱۰۹
۷۸. پاداش بد نش ۱۱۰
۷۹. پاداش نیکی ۱۱۱
۸۰. پند گرفتن ۱۱۲
۸۱. پرده پوشی ۱۱۳
۸۲. شدیدترین گناهان ۱۱۴
۸۳. بدترین توشه ۱۱۵
۸۴. خودپسندی ۱۱۶
۸۵. تکبر ۱۱۷
۸۶. بخل ۱۱۸
۸۷. آفت دوستی ۱۱۹
۸۸. سلامتی ۱۲۰
۸۹. غیبت ۱۲۱
۹۰. درندگی زبان ۱۲۲
۹۱. سستی ۱۲۲
۹۲. مسئولیت‌گریزی ۱۲۳
۹۳. طمع ۱۲۴
۹۴. لجاجت ۱۲۵
۹۵. تندخویی ۱۲۶
۹۶. بزرگترین عیب ۱۲۷
۹۷. توانگری و فقر ۱۲۸
۹۸. روشنی صبح ۱۲۹
۹۹. نیمی از خرد ۱۳۰
۱۰۰. غصب مال ۱۳۱
۱۰۱. کمبود محبت ۱۳۲
۱۰۲. خوشیهای زودگذر ۱۳۳
۱۰۳. رزق ۱۳۴
۱۰۴. توانگر شدن ۱۳۵
۱۰۵. بیایی فقر و ثروت ۱۳۶
۱۰۶. ۱۳۷
۱۰۷. ۱۳۸
۱۰۸. ثروت ۱۳۹
۱۰۹. سهامداران ۱۴۰
۱۱۰. عید ۱۴۱
۱۱۲. فهرست آیات ۱۴۲
۱۴۳. فهرست منابع ۱۴۳

مقدمه

انسان را جسمی است و روحی. جسم از خاک است و رشد و خوراکش تو خود دانی. خوردنی و نوشیدنی فراوان و هر آن چه از خاک برآید و با طبعش سازگاری کند

اما روح از خداست که فرموده: **وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي**، روح در دامن فطرت الهی وجود جای دارد و بارها چه از حق و حقیقت یا صدق و راستی برآید و نام و نشانی از معبود یحانه دانسته باشد، رشد و نمایی دارد. و البته علم و سخنی که دل بنوازد، جان سیراب کند فطرت الهی بیدار سازد، گامها در سیر به سوی حق محکم و استوار گرداند و از زشتی و بدی دور دارد، خوراک روح است و نوعی از آن را «حکمت» گویند.

در مقدمه دفتر سوم، مثنوی مولوی می‌خوانیم. حکمت‌ها سپاهیان خدایند، خداوند به یاری آن‌ها بر جان‌های مریدان نیرو می‌بخشد؛ دانش آنان را از عیب نادانی، و دادگری آنان را از بدی و ستم پاک می‌کند. بخشندگی آنان را در نقص، خودنمایی و بردباری آنان را از شائبه بی‌خردی دور می‌دارد و مسائل مربوط به آخرت را که از دریافت آنان به دور مانده به وسیله آن

حکمت ها به فهم آنان نزدیک می سازد و انجام بندگی و کوشش را که بر
آنان دشوار جلوه می کند آسان می گرداند.^۱

و آن جا که این حکمت با همه کارایی و عظمتش، سخن و پند مولا
علی علیه السلام وای الله الاعظم؛ انسان کاملی که خود قرآن ناطق است و نورالهی در
وجود پاکش تحلی کامل یافته، بیان شود، چه؟! آن جا دیگر، سخت ترین
دل ها و کم بیناتین چشم ها نور حق و کلام الهی را می بیند و دریافت
می دارد.

نهج البلاغه، اوج و فروری، از این کلام نور است که هیچ قلم و زبانی را توان
توصیف و ارزش گذاری آن نیست. تنها می توان این سخن والا را «کلام
طیبی» نامید که خوراک روح است و آن با صفا و طراوتی دیگر می بخشد،
در میان این دریای مواج علم، کلمات قناری نهج البلاغه (حکمت ها)، عباراتی
موزون، کوتاه و گاه بلند، آهنگین، کوبنده و تاثیر گذار هستند که دنیایی از
علم و معرفت به دل های مشتاق و پویندگان راه حقیقت نثار می کنند. هر
حکمت مولا علی علیه السلام با موسیقی دل نواز خود همچون «مقام شراب نابی» است
که روح الهی را سیراب می سازد، دل می نوازد، علم می افزاید، حقایق بر

۱. عبدالباقی، گولپنیارگی، ترجمه و شرح مثنوی شریف، ج ۲، دفتر سوم، ترجمه: توفیق هـ
سیحانی، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، (بی تا)، ص ۲۵

می‌تابد، راه می‌نماید، تکامل می‌بخشد و آرامش و شادی حقیقی به انسان تقدیم می‌کند.

در ادامه‌ی حرکت قرآنی فرهنگی موسسه قرآنی نورالانوار در ارائه طرح‌های قرآنی «گلوآژه‌های وحی» طرح جامع فراگیری ترجمه و مفاهیم قرآن کریم و «نرم‌وصل» طرح فراگیری ترجمه زیارات و دعاها، توفیقی حاصل شد تا با تقدیم «جرعه‌ای از جام ولایت» در سیر تکامل این مجموعه، قطره‌ای از دریای عالم مولا علی علیه السلام برگزیریم و جلوه دیگری از پیوند قرآن و عترت را شاهد باشیم و به دوستداران ولایت تقدیم داریم.

در طلیعه این مجموعه، ابتدا نکه‌ی گذرا به کتاب نهج‌البلاغه، پرتوی از عظمت مولا علی علیه السلام را در سحن دستان و دشمنان و آشنایی مختصری با شخصیت سید رضی نویسنده شهیر نهج‌البلاغه داریم.

بعد از تبیین ساختاری، صد و ده حکمت از حکمت‌های ناب مولا علی علیه السلام مطابق با نیازهای روز جامعه همراه با ترجمه روان و جمل‌بندی واژه‌ها ارائه شده و سرانجام شمیم عطر کلام مولا، شامل توضیحاتی به حکمت مندرج همراه با آیه و یا آیات مترادف را با جان و دل می‌بوییم.

برخود لازم می‌دانم از همه کسانی که در این راه مرا یاری رسانده‌اند تشکر نمایم. از گروه تایپ و ویراستاری موسسه نورالانوار قدردانی می‌نمایم. هم چنین جناب آقای محمدرضا پایون که طراحی و چاپ این جزوه را بر

عهده داشتند سپاسگزاری نمایم و برای همه خادمان راه قرآن و اهل بیت اجر
جزیل از بارگاه احدیت خواستارم.

از همه ی دوستان و علاقمندان درخواست می شود پیشنهادات و
انتقادات خود را به آدرس: اصفهان، خیابان آیت الله ادیب، ابتدای
کوچه بهاران ۱۲، مؤسسه قرآنی فرهنگی نورالانوار و یا به
ایمیل noorolanvar_1386@yahoo.com ارسال و ما را از
نظریات سودمند خود بهره مند گردانند.

امید که خداوند این تلاش را چیز از ما بپذیرد و ما را از خدمتگزاران
ساحت قدس الهی خود، قرآن مجید و عترت پاک معصومین قرار دهد؛
ان شاء الله.

الکریم شیدانی
بهار ۹۵